

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0152/2012

2.5.2012

POROČILO

s priporočili Komisiji o spremembi Uredbe (ES) št. 864/2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II)
(2009/2170(INI))

Odbor za pravne zadeve

Poročevalka: Cecilia Wikström

(Pobuda – člen 42 Poslovnika)

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
PRILOGA K PREDLOGU RESOLUCIJE: PODROBNA PRIPOROČILA GLEDE VSEBINE ZAHTEVANEGA PREDLOGA	8
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	9

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

s priporočili Komisiji o spremembi Uredbe (ES) št. 864/2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (2009/2170(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 81 Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točke (c) odstavka 2 tega člena,
- ob upoštevanju členov 8 in 10 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP) ter členov 7 in 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju bližajočega se pristopa Unije k tej konvenciji v skladu s členom 6(2) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah¹, zlasti njenih členov 2 in 5(3), ter predloga za prenovitev te uredbe (COM(2010)0748),
- ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 7. marca 1995 v zadevi C-68/93 *Shevill* [1995] ECR I-415,
- ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 25. oktobra 2011 v združenih zadevah C-509/09 in C-161/10 *eDate Advertising GmbH*²,
- ob upoštevanju sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Mancinija v zadevi 352/85 *Bond van Adverteerders in drugi proti Nizozemski* [1988] ZOdl 2085, sodbe v zadevi C-260/89 *Elliniki Radiofonia Tileorasi (ERT-AE)* [1991] ZOdl I-2925, sodbe in sklepni predlogov generalnega pravobranilca Van Gervna v zadevi C-159/90 *Society for the Protection of Unborn Children Ireland Ltd* [1991] ZOdl I-4685 in sklepni predlogov generalnega pravobranilca Jacobsa v zadevi C-168/91 *Christos Konstantinidis* [1993] ZOdl I-1191,
- ob upoštevanju prvotnega predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (COM(2003)0427),
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 6. julija 2005 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporabi za nepogodbene obveznosti („Rim II“)³,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne

---

¹ UL L 12, 16.1.2001, str. 1.

² Še ni objavljena v Zbirki odločb sodne prakse.

³ UL C 157 E, 6.7.2006, str. 370.

11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II)¹ („uredba Rim II“), zlasti člena 30(2) Uredbe²,

- ob upoštevanju primerjalne študije, ki jo je naročila Komisija, o razmerah v 27 državah članicah glede prava, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic³,
- ob upoštevanju domnevnega pojava izbire najugodnejše države za vložitev tožbe zaradi razžalitve dobrega imena in časti⁴,
- ob upoštevanju osnutka zakona Združenega kraljestva o obrekovanju⁵,
- ob upoštevanju javne predstavitve, ki je potekala 28. januarja 2010⁶,
- ob upoštevanju delovnih dokumentov, ki ju je pripravila poročevalka Odbora za pravne zadeve, in širokega razpona strokovnih objav na tem področju⁷,
- ob upoštevanju členov 42 in 48 Poslovnika,

---

¹ UL L 199, 31.7.2007, str. 40.

² Najpozneje do 31. decembra 2008 Komisija predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru študijo o razmerah na področju prava, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, ob upoštevanju pravil o svobodi tiska in svobodi izražanja v medijih, ter kolizijskopraavnih vprašanj v zvezi z Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov.

³ JLS/2007/C4/028, končno poročilo.

⁴ Glej peto javno predavanje v spomin na Dame Ann Ebsworth, ki ga je imel 2. februarja 2010 Rt Hon Lord Hoffmann, in članek Trevor C. Hartley, 'Libel Tourism' and Conflict of Laws, ICLQ zvez. 59, str. 25, januar 2010.

⁵ Objavljen kot posvetovalni dokument na spletni strani <http://www.justice.gov.uk/consultations/docs/draft-defamation-bill-consultation.pdf>; glej tudi prvo poročilo skupnega odbora parlamenta Združenega kraljestva na spletni strani <http://www.publications.parliament.uk/pa/jt201012/jtselect/jtdefam/203/20302.htm>.

⁶ Predstavitve v zvezi z osebnostnimi pravicami, zlasti v zvezi z obrekovanjem, v okviru mednarodnega zasebnega prava, zlasti uredbe Rim II. Za prispevke govornikov glej <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/events/Com.do?page=2&product=CHE&language=EN&body=JURI>.

⁷ DT\820547EN.doc in DT\836983EN.doc.; glej zlasti publikacije iz julija 2010, objavljene na spletnem simpoziju *Rim II in obrekovanje (Rome II and Defamation)*: <http://conflictoflaws.net/2010/rome-ii-and-defamation-online-symposium>, ki so jih pripravili Jan von Hein, profesor civilnega prava, mednarodnega zasebnega prava in primerjalnega prava na univerzi v Trierju, Nemčija (kateremu pripisuje poročevalka posebno zaslugo za predlog iz tega dokumenta) Trevor Hartley, zaslužni profesor na šoli London School of Economics, Andrew Dickinson, gostujoči profesor mednarodnega zasebnega prava na inštitutu British Institute of International and Comparative Law in gostujoči profesor na univerzi v Sydneyju, Olivera Boskovic, profesorica prava na univerzi v Orléansu, Bettina Heiderhoff, profesorica prava na univerzi v Hamburgu, Nerea Magallón, nekdanja profesorica prava na univerzi v Baskiji, ki sedaj poučuje mednarodno zasebno pravo v Santiagu de Compostela, Louis Perreau-Saussine, profesor prava na univerzi v Nancyju, in Angela Mills Wade, izvršna direktorica Evropske zveze založnikov. Glej tudi objavo Jan-Jaapa Kuipersa, *Towards a European Approach in the Cross-Border Infringement of Personality Rights*, German Law Journal št. 12, 1681-1706 (2011), na voljo na spletni strani <http://www.germanlawjournal.com/index.php?pageID=11&artID=1379>. Za EU in temeljne pravice glej Darcy S. Binder, *The European Court of Justice and the Protection of Fundamental Rights in the European Community: New Developments and Future Possibilities in Expanding Fundamental Rights Review to Member State Action*, Jean Monnet Working Paper No 4/95, na spletni strani <http://centers.law.nyu.edu/jeanmonnet/papers/95/9504ind.html>.

- ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve (A7-0152/2012),
- A. ker je Sodišče Evropske unije po izreku sodbe v zadevi *Shevill* v zadevi *eDate Advertising* razsodilo, da je treba člen 5(3) Uredbe (ES) št. 44/2001 razlagati tako, da lahko v primeru zatrjevanje kršitve osebnostnih pravic z objavo vsebine na spletnem mestu oseba, ki meni, da je oškodovana, vložiti tožbo zaradi ugotovitve odgovornosti glede celotne škode bodisi pri sodiščih države članice, v kateri ima objavitelj te vsebine sedež, bodisi pri sodiščih države članice, v kateri je težišče njegovih interesov. Ta oseba lahko namesto tožbe zaradi ugotovitve odgovornosti glede celotne škode vložiti tudi tožbo pri sodiščih vsake države članice, na ozemlju katere je ali je bila na spletu objavljena vsebina dostopna. Ta sodišča so pristojna za odločanje zgolj glede škode, storjene na ozemlju države članice sodišča, ki odloča;
- B. ker uredba Rim II ne vsebuje določbe, ki bi določala pravo, ki se uporablja pri kršitvah zasebnosti in osebnostnih pravic;
- C. ker je obravnavanje ustreznega pravila zaznamovala polemika v zvezi z izbiro najugodnejše države za vložitev tožbe zaradi razžalitve dobrega imena in časti, tj. o vrsti izbiranja najugodnejšega sodišča (t. i. forum shopping), pri katerem se tožeča stranka odloči za vložitev tožbe zaradi ugotovitve obrekovanja pri sodišču, ki bi najverjetneje razsodilo njej v prid, kar običajno pomeni pri sodiščih Anglije in Walesa, ki štejejo za „najbolj tožeči stranki prijazna sodišča na svetu“; ker pa ta zadeva ni pomembna le za Združeno kraljestvo, ampak tudi druge jurisdikcije;
- D. ker visoki stroški pravnega postopka na takem sodišču in potencialna visoka raven odškodnin, ki jih lahko dosodi tako sodišče, domnevno negativno vplivajo na svobodo izražanja; če so pravni stroški visoki, utegnejo biti namreč objavitelji prisiljeni pristati na poravnavo, tudi če menijo, da imajo dobro obrambo;
- E. ker osnutek zakona o obrekovanju, ki ga obravnava parlament Združenega kraljestva, obeta, da bo bistveno prispeval k odpravi domnevnega negativnega vpliva na objavitelje, vendar verjetno ne bo rešil težkega vprašanja visokih pravnih stroškov;
- F. ker je internet prispeval dodatno zaplet v smislu virtualne univerzalne dostopnosti, ki nastopa v kombinaciji s trajnostjo zapisov ter pojavom blogov in anonimnih zapisov;
- G. ker je svoboda tiska in medijev zaščitni znak demokratične družbe;
- H. ker je treba pri zlorabi te svobode, zlasti v škodo zasebnemu življenju in ugledu ljudi, zagotoviti pravna sredstva¹; ker bi morala vsaka država članica zagotoviti obstoj takih pravnih sredstev in njihovo učinkovitost v primeru kršitev takih pravic; ker bi si morale države članice prizadevati, da previsoki pravni stroški tožečim strankam v praksi ne bi preprečili dostopa do pravnega varstva; ker so lahko stroški sodnega postopka pogubni tudi za medije;
- I. ker mora vsaka posamezna država vzpostaviti ustrezno ravnovesje med pravico do spoštovanja zasebnega življenja, ki jo zagotavlja člen 8 EKČP, in svobodo izražanja, ki jo

---

¹ Danes je ugled z EKČP zaščiten kot del zasebnega življenja (glej *N. proti Švedski*, št. 11366/85).

zagotavlja člen 10 EKČP;

- J. ker bo Unija, ne glede na zgoraj omenjeno, s pristopom k EKČP morda morala sčasoma določiti skupno merilo v čezmejnih zadevah, povezanih s svobodo dobave blaga in storitev, in sicer na podlagi „dialektičnega razvoja“, h kateremu stremi generalni pravobranilec Mancini v zadevi *Bond van Adverteerders* (pri čemer je treba upoštevati tudi sodbi v zadevah *Elliniki Radiofonia Tileorasi in Society for the Protection of Unborn Children Ireland Ltd* ter sklepne predloge generalnega pravobranilca Jacobsa k sodbi v zadevi *Christos Konstantinidis*); v zadevi *Society for the Protection of Unborn Children Ireland Ltd*¹ je generalni pravobranilec Van Gerven predlagal, da bi moralo „nacionalno pravilo, ki mora, da bi se dokazala njegova združljivost s pravom [Unije], temeljiti na pravnih konceptih, kot so nujne zahteve javnega interesa ali javnega reda, (...) soditi na področje uporabe prava [Unije]“; to utemljuje s predpostavko, da čeprav imajo države članice določeno diskrecijsko pravico do določitve konceptov javnega interesa ali javnega reda, področje uporabe teh konceptov v primeru ukrepov, ki sodijo na področje uporabe prava Unije, kljub temu nadzoruje Unija, prav tako pa morajo biti ti koncepti „utemeljeni in omejeni na enoten način za celotno Unijo in v skladu s pravom [Unije], upoštevati pa morajo tudi splošna načela v zvezi s temeljnimi pravicami in svoboščinami“;
- K. ker kljub temu ne bi bilo ustrezno sprejeti pravil mednarodnega zasebnega prava za določitev prava, ki se uporablja, ki so tako ali drugače popačena, da bi prednostno varovala eno pravico pred drugo, ali oblikovana tako, da omejujejo domet prava določene države članice, zlasti glede na obstoječo klavzulo o javnem redu/*ordre public* v členu 26 uredbe Rim II; ker je zato zlasti pomembno, da se v uredbi Bruselj I ohrani nadzor javnega reda;
- L. ker je treba za pravico do odgovora uporabljati merilo najtesnejše povezanosti, saj je treba tako podporo zagotoviti takoj in je začasne narave; ker mora določba, katere vrsta je določena v prilogi, zagotavljati tudi avtonomijo strank in možnost uporabe prava sodišča, če se tožeča stranka odloči za vložitev tožbe zaradi škode, povzročene v več kot eni državi članici, pri sodišču medija;
- M. ker velja tudi, da mora Komisija, da bi spodbujala javne vrednote, kot so zmanjšanje pravljanja, spodbujanje dostopa do pravnega varstva, zagotavljanje pravilnega delovanja notranjega trga in vzpostavljanje ustreznega ravnovesja med svobodo izražanja in pravico do zasebnega življenja, izvesti obsežna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, vključno z novinarji, mediji ter odvetniki in sodniki s specifičnih področij, z namenom predlagati ustanovitev centra za prostovoljno reševanje čezmejnih sporov, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem, na podlagi alternativnega reševanja sporov (ADR); ker bi bil tak pristop k reševanju tovrstnih sporov veliko bolj napreden in v koraku z 21. stoletjem ter bi pospeševal premik k sodobnejši pravosodni kulturi, prijazni do mediacije;
- N. ker bi države članice lahko spodbujale in pospeševale uporabo prihodnjega centra za alternativno reševanje sporov, tudi z omogočanjem upoštevanja neuporabe centra pri naložitvi stroškov;

---

¹ Odstavek 31.

- O. ker bi se center lahko nazadnje financiral iz lastnih sredstev;
1. poziva Komisijo, naj na podlagi točke (c) člena 81(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije predloži predlog, da bi se v uredbo Rim II vstavila določba, ki bi urejala pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem, ob upoštevanju podrobnih priporočil, navedenih v prilogi;
  2. nadalje poziva Komisijo, naj na podlagi točke (d) člena 81(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije predloži predlog za ustanovitev centra za prostovoljno reševanje čezmejnih sporov, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem, na podlagi alternativnega reševanja sporov (ADR);
  3. potrjuje, da ta priporočila spoštujejo temeljne pravice in načelo subsidiarnosti;
  4. meni, da zahtevani predlog ne bo imel finančnih posledic;
  5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in priložena podrobna priporočila posreduje Komisiji in Svetu.

PRILOGA K PREDLOGU RESOLUCIJE: PODROBNA PRIPOROČILA GLEDE VSEBINE ZAHTEVANEGA PREDLOGA

Evropski parlament meni, da bi bilo treba v Uredbo (ES) št. 864/2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II), vstaviti naslednjo uvodno izjavo 32a in člen 5a

Uvodna izjava 32a

Ta uredba ne preprečuje državam članicam, da uporabijo svoja ustavna pravila v zvezi s svobodo tiska in svobodo izražanja v medijih. Zlasti uporaba določb prava, določenega s to uredbo, ki bi povzročila znatno omejitev področja uporabe teh ustavnih pravil, bi lahko glede na okoliščine primera ali pravnega reda sodišča, ki mu je bil primer dodeljen, veljala za nasprotujočo si z javnem redom ("ordre public") pristojnega sodišča.

Člen 5a

Zasebnost in osebnostne pravice

- 1. Pravo, ki se uporabi za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz kršitev zasebnosti ali osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem, je pravo države, v kateri nastopi(-jo) ali bi lahko nastopil(-i) najbolj bistveni element(-i) izgube ali škode.*
- 2. Vendar pa je pravo, ki se uporablja, pravo države, v kateri ima tožena stranka običajno prebivališče, če ta oseba v razumnih okvirih ni mogla predvideti znatnih posledic njenega dejanja v državi, določeni v odstavku 1.*
- 3. Če kršitev izhaja iz objave tiskane publikacije ali oddaje, je država, v kateri nastopi(-jo) ali bi lahko nastopil(-i) najbolj bistveni dejavnik(-i) škode, država, kateri naj bi bila publikacija ali oddaja prvenstveno namenjena, oziroma, če to ni očitno, država, v kateri se izvaja uredniški nadzor, in pravo te države je pravo, ki se uporablja. Država, kateri je publikacija ali oddaja namenjena, se določi zlasti na podlagi jezika publikacije ali oddaje ali na podlagi obsega prodaje oziroma velikosti občinstva v tej državi ali na podlagi deleža celotne prodaje oziroma velikosti občinstva ali na podlagi kombinacije teh dejavnikov.*
- 4. Pravo, ki se uporablja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe in za kakršne koli preventivne ukrepe ali sodne prepovedi zoper objavitelja ali predvajalca zaradi vsebine publikacije ali oddaje ali zaradi kršitve zasebnosti ali osebnostnih pravic pri obdelavi osebnih podatkov, je pravo države, v kateri ima objavitelj ali predvajalec ali oseba, ki obdeluje podatke, običajno prebivališče.*

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.4.2012
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimiter Stojanov (Dimitar Stoyanov), Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Vytautas Landsbergis, Eva Lichtenberger, Axel Voss
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Karin Kadenbach